

LAKIALOITE 165/2001 vp

Laki lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain 13 §:n ja työsopimuslain 4 luvun 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

Työelämän kehitys- ja rakennemuutokset ovat johtaneet työn tiivistymiseen ja siihen, että työasiat usein seuraavat myös työntekijää kotiin. Elpyminen, irtautuminen ja perheen tarpeet jäävät liian vähälle huomiolle. Onnistunut työ- ja perhe-elämän yhteensovittaminen edellyttää ennen kaikkea asenteiden ja toimintatapojen muutosta työpaikoilla, mutta myös lainsäädännön hiontaa. Esimerkiksi pienten lasten vanhempien tarpeet puoltavat mahdollisimman säännöllistä päivätyötä — jatkuva ylitöiden tekeminen tai epämukavat työajat vaikeuttavat perheen hoitamista. Lastenhoitovapaiden pitämiseen liittyviä joustomahdollisuuksia on lisättävä nykyisestä. Ennen kaikkea on panostettava siihen, että isät käyttävät jo olemassa olevia mahdollisuuksiaan lasten hoitamiseksi.

Lasten ollessa pieniä turvallinen osa-aikatyöjärjestely olisi monen vanhemman mieleen. Osa-aikatyö antaisi vanhemmalle mahdollisuuden pysyä työelämässä mukana, mutta samalla hoitaa paremmin perhevastuitaan. Pienten lasten hoitopäivien pituutta voitaisiin tätä kautta lyhentää. Perhetilanteen huomioon ottavalla osa-aikatyöllä olisi mahdollista vähentää myös pien-

ten koululaisten yksinäisiä iltapäiviä, mikäli osittainen hoitovapaa-oikeus ulotettaisiin peruskoulun ensimmäisille vuosille. Jotta nykyistä useammalla vanhemmalla olisi mahdollisuus tehdä osa-aikatyötä lasten ollessa pieniä, osittaisen hoitorahan suuruutta ja maksuaikaa on lisättävä.

Lakialoitteessa esitetään, että osittaisen hoitovapaan ajalta maksettavaa osittaista hoitorahaa nostetaan nykyisestä 63,07 eurosta 100 euroon. Aloitteessa esitetään myös, että oikeutta saada osittaista hoitovapaata ja hoitorahaa laajennetaan siihen saakka, kunnes lapsi täyttää 10 vuotta. Esitys tarkoittaisi sitä, että oikeus osittaiseen hoitovapaaseen ja ja hoitorahaan kytettäisiin ajallisesti yhteen. Muutos parantaisi huomattavasti nykytilannetta, jossa oikeus osittaiseen hoitorahaan on vain alle kolmivuotiaiden lasten vanhemmilla ja oikeus osittaiseen hoitovapaaseen on sen kalenterivuoden loppuun, jona lapsi aloittaa peruskoulun.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain 13 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta 20 päivänä joulukuuta 1996 annetun lain (1128/1996) 13 §:n 1 ja 4 momentti, sellaisina kuin niistä on 13 §:n 4 momentti laissa 562/2000, seuraavasti:

13 §

Osittainen hoitoraha

Virka- ja työsuhteessa olevalla Suomessa tosiasiallisesti asuvalla alle kymmenvuotiaan lapsen vanhemmalla tai muulla hoitajalla, jonka keskimääräinen viikoittainen työaika on lapsen

hoidon vuoksi enintään 30 tuntia, on oikeus saada osittaista hoitorahaa.

Osittainen hoitoraha on kalenterikuukaudessa 100 euroa. Tukeen on oikeutettu ainoastaan toinen lapsen vanhemmista tai yksi lapsen muu huoltaja.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 2002.

2.

Laki

työsopimuslain 4 luvun 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 26 päivänä tammikuuta 2001 annetun työsopimuslain (55/2001) 4 luvun 4 §:n 1 momentti seuraavasti:

4 §

Osittainen hoitovapaa

Työntekijä, joka on ollut saman työnantajan työssä yhteensä vähintään 12 kuukautta viimeksi kuluneen 24 kuukauden aikana, voi saada lapsensa tai muun hänen taloudessaan vakituisesti asuvan lapsen hoitamiseksi osittaista hoitovapaa siihen saakka, kunnes lapsi täyttää kym-

menen vuotta. Lapsen molemmat vanhemmat tai huoltajat eivät saa pitää osittaista hoitovapaa samanaikaisesti. Työntekijän on tehtävä esitys osittaisesta hoitovapaasta viimeistään kaksi kuukautta ennen vapaan alkamista.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta .

Helsingissä 13 päivänä joulukuuta 2001

Pirkko Peltomo /sd
Esa Lahtela /sd
Jouni Backman /sd
Kari Rajamäki /sd
Heli Paasio /sd
Matti Vähänäkki /sd
Susanna Rahkonen /sd
Tero Rönni /sd
Säde Tahvanainen /sd
Ulla Juurola /sd
Matti Saarinen /sd

Pia Viitanen /sd
Kimmo Kiljunen /sd
Klaus Hellberg /sd
Mikko Elo /sd
Kalevi Olin /sd
Ilkka Taipale /sd
Rakel Hiltunen /sd
Risto Kuisma /rem
Reijo Laitinen /sd
Arto Seppälä /sd